

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Secunda pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

non reficit contemplacōe dei. qm̄ cognitio dei excedit omnē sensū
 et intellectū. In cognitōe vero fidei deus videt. ⁊ aliquantū
 ma pascitur. sed huic diei non succedit. qz videmus p̄ speculum
 in enigmate. donec ad diē glorie puenerim⁹. vbi absqz noctis
 tenebris videbit deus sicuti est. Satiabor dixit. ps. cū appuerit
 gloria tua. Sexto qz si turba esset ieiuna deficeret in via. reuera
 nisi deus aliquē cibum spūalis intelligēcie etiā p̄toribz mistra
 ret. deficeret ois aīa. qz nō in solo pane viuit hō. s; in v̄bo dei.
 deficeret etiā anima in cognitōe sensitua et rōnali. nisi adesset
 fides. in multos laberent errores. p̄pter cognitōnē em̄ sensiti
 uam crediderunt aliq̄ deū esse figuratū corpis limamētis. p̄pter
 cognitōez at̄ intellectiua errauit Erri⁹ distinguēs dinā cōnā et
 sabelli⁹ dūndēs p̄sonas; tertio dies cognitōis fidei firmat mē
 tē adūsus om̄ez erroris defectū. heb. 11. fide muri iericho corru
 runt. qz fides om̄ez erroris munitōez deiecit. ⁊ Septio dicit
 qz q̄dā ex turba de lōge venerūt. quidā de p̄e venerunt. in dei
 vitz quēsi qui dei noticiā hēbant. ps. Notus in iudea de⁹. de
 longe vero venerunt gētiles qui adorabāt ydola. Tho. 13. Na
 tiones de longinquo ad te venient ⁊ adorabunt dñm in te. vel
 aliter p̄c̄m q̄ddam est originale. q̄ddam actuale. q̄ddaz vero
 infidelitatis. qui veniūt ad xpm̄ solū habētes originale. nō mul
 tū veniūt de lōge. s; habentes actuale mortale de lōge veniūt
 De longe quidē eodem p̄c̄i genere. qui peccauerūt cogitatu.
 de longiori vero. qui peccauerunt v̄bo. sed adhuc de longiori.
 qui peccauerunt ope. quidaz peccant ex infirmitate. qui minus
 distant. q̄dam ex ignorancia qui distant ampli⁹. q̄daz vero ex
 electione et aplacēcia. et isti iaz sūt a longe. q̄dam at̄ ex asuetu
 dine. et isti sunt longius. q̄dam vero inuerecūde ⁊ sine timore.
 et tales adhuc sūt longius. quidaz at̄ etiā mala que faciunt co
 nantur rōne et factis defendere. et isti plus distant a deo. Sed
 tertia peccatū infidelitatis a deo distat longissime. vnūcūqz at̄
 aliquis veniat ad xpm̄ cibo spūrituali indiget ne deficiat in via
 presentis seculi. ps. parasti cibuz illorum. quoniam in te est pre
 paratio eius etc.

Secunda pars.

Quando cum dicitur. Et responderunt ei. ostēditur
 discipulorum defectus dubietatis et ignorantie. et
 quatuor facit. p̄mittit em̄ discipuloz dubiū. Et respō
 derūt ei discipuli sui. t̄sgētes mltipliē difficultatē pa
 sciendi turbas p̄mo ex defectu rei vñ supple erit nobis p̄cū emē
 di panes. aut si adesset p̄cū vñ erit panis copia Secdo ex mul
 titudine turbe: istos: t̄ate multitudinis. sicqz famelicos Tertio

Sermo

ex impotētia mīstrantis: poterit quis .i. quis erit tante potentie
Quarto ex disconueniētia loci: Sic: in solitudine vbi victualia
nec dono nec p̄tio repiunt. Quinto qz xp̄us nō solū abare. sed
etiā saturare volebat turbas. vt fortificati redirent ad ppria. al
teram difficultatē addūt. saturare qz certe vt saturarētur multa
esca opus erat. Sexto qz etiā fructibz arborz difficile fuisset ali
cui tantā saturare multitudinē. adiungunt: panibz: q. dicāt. et
si difficile esset pomis arborz saturare turbam. panibz vero sati
are impossibile est. R Nota qz cū panis aīe sit cognitio
veri. et amor boni in rei veritate nō inueniē in solitudine p̄ntis
seculi. vñ quis esuriētē aīam saturare possit. panis em̄ veritatē
mūdane sciētē multis est admixtus erroribz. qz diminue sunt
veritates a filiis hoīm. rurſ⁹ panis amoris creature multas ha
bet a raritudines. dicēte Xu. 4. dñs. miserere oīs anim⁹ iud⁹
amicitiā rez mortaliū. ⁊ dilaniat cū eas amittit. ⁊ tūc sēt̄ mi
seriā q̄ miser est etiā atēq̄ amittat. nō est ergo panis cognitōis
nec amoris creature. qui aīam nr̄am satiare possit. Secdo ponit
xp̄i interrogatio: Et interrogabat eos quot panes hētis: Re
migi. nō interrogat dñs q̄ nesciat. sed ob hoc vt dum rīderēt
septem. quo pauciores dicērent panes. eo magis miraculū dif
famarēt et notius fieret Tercs eoz ponit rñsio: Qui dixerunt
septem. Admirare inquit. Cn. discipuloz sapiam. qualiter spe
rabāt nō multaz mense curā faciētes. in heremo em̄ triduo p̄ma
nentēs. solum septem panes habebant. L Nota qz mū
dana phia septem habet panes liberalium artium. quibus co
natur cibare secularium hominū mentes. Doctores ecclesie septē
habent panes diuine scripture. quibus anima reficitur. quoz
primus est liber mosayce legis Secundus liber p̄phetaruz. Ter
tius agyographa. ⁊ dicta sanctorum. vt Job David Salomō
⁊c. Quartus est liber hystoriaruz. Quint⁹ est liber euangelii. Sex
tus doctrina apostolica. Septimus ecclesie gesta actibus et apo
calif si contenta. panes mundane phie fermentati sūt falsitate
et pompa. ideo abiiciēdi. panes vero sacre scripture azimi sūt
vitate ⁊ puritate ī q̄bo aīa debet refici. 1. cor. 5. epulentē ī ferme
to vtri ⁊c. q̄to ponit dñi p̄ceptū. ⁊ p̄cepit turbe discubere sup
terrā Nota h̄m mgr̄m in hystorijs quia in alia refectioe quādo
pauit domin⁹ quinqz millia hominū ex quinqz panibz. ⁊ duobz
piscibus. erat tempus pasche. vnde quia adhuc herba erat sup
terram dī: itur qz turba discubuit super fenū. Ista vero refectio
facta fuit post p̄thecostas quando p̄pter solis feruorez terre illi⁹
⁊z nō erat herba. vñ nō sup herbā h̄ sup trā discubuerūt turbe.